

Előfizetési ár:

Egész évre 6 firt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 firt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közölhetők.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starasovai ut 3. sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11. szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
séről vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Feymann Gyula Dr. Hódy Antal

ÜGYVEDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Starasovai utca 3. szám.

A közvélemény ítélete.

A fővárosi sajtó és a „Végvidék.”

A pancsovai kir. ügyésznek és a rendőr-
segnek azon ténye, hogy királysértés és osztály
elleni izgatás miatt zár alá helyezték a „Vég-
vidék” 35-dik számát, ennek „K. und k.
justitia” cz. vezércikke miatt, — élénken
foglalkoztatja a fővárosi független sajtót.

Mikor e közleményeket olvassuk, hazafias
öröm szállja meg szívünket, mert azt látjuk,
hogy nem vagyunk magunkra hagyatva abban
a szerencsétlen harcban, melyet ellenünk
indítottak azért, mert hűséges és bátor hirdetői
merünk lenni a törvénynek, a jognak és az
igazságnak.

Hogy olvasóközönségünk is közvetlenül
meggyőződhesse arról a szép részvevtről,
amellyel a fővárosi sajtó viseltetik irántunk
hazafias küzdelmünkben, alább szóról-szóra
leközljük mindazon újságközleményeket, a
melyek a „Végvidék” 35-dik számának elkob-
zása alkalmából jelentek meg a fővárosi
sajtóban.

Mielőtt azonban ezt tennénk, előbb tar-
tozunk az igazságnak egy helyreigazítással.

A „Magyarország” és a „Pesti Hirlap”
ugyanis azt írták, hogy az elkobzás V o z á r y
törvényszéki elnök felhívására történt volna.
Készséggel kijelentjük, hogy ez téves tudó-
sításon alapul. Bár az is tény, hogy jóhiszemű
a tévedés, mert az elkobzás napján a törvény-
széki épületben a hivatalnokok és a rendőr-
ség részéről csakugyan oly lőtás-futást tapasztal-
tunk, amelyekből arra kellett következtet-
nie mindenkinek, hogy az elkobzás értelmi
szerzője a törvényszéki elnök hivatalos helyi-
ségében keresendő.

Erre kellett következtetni annyival in-
kább, mert a kir. ügyész a felvilágosítást e
tekintetben a rendőrségre toltta, ott pedig kér-
déseinkre nemcsak hogy választ nem adtak,
de sőt Rakicsics kapitány, a felvilágosítást
egyenesen megtagadta ezzel a nagy mondással:
„az hivatalos titok!”

Igy tehát mai napig végzést, vagy bár-
minemű értesítést sem nem kaptunk sem
nem olvastunk, csak azt tudjuk, hogy a
lapot elkobozták.

A legelső hírt a „Magyarország” 229-ik
száma hozta egy újdonságban, amely ekkép-
pen szól:

— Elkobzott lap. Pancsováról
táviratozzák nekünk, hogy az ottani
rendőrség V o z á r y törvényszéki elnök
felhívására a H ó d y és F e y m a n n
ügyvédek tulajdonosoké „Végvidék”
című heti lapot elkobozta. Az elkob-
zásra egy, az igazságügyminiszter ellen
irányuló s a lapban megjelent cikk
szolgáltatta az okot.

A „Magyarország” ezen távirata a „Pesti
Hirlap” 228-dik számában szintén megjelent
szóról-szóra.

A „Magyarország” a 230-dik számában
újbol foglalkozik a „Végvidék” elkoboztatásá-
val, a következőket írván:

— Elkobzott lap. Tegnap szá-
munkban röviden jeleztük, hogy a
pancsovai rendőrség az ottani kir.
ügyészség megkeresésére Feymann
és H ó d y ügyvédek „Végvidék”
című politikai lapját elkobozta. Az
elkobzásnak oka az az állítólagos

királysértés és hatóság elleni izgatás,
melyet a nevezett lap legutóbbi szá-
mában vezércikkül hozott. A cikk-
nek czime: „K. und k. justitia.”
Foglalkozik az igazságszolgáltatás
kebelében utóbbi időkben felmerült
visszásokkal, a megszőkött albi-
róval, a sikkasztó törvényszéki bi-
róval és a bírák megvesztegethető-
ségével. Azután nekifordul az igaz-
ságügyminiszternek és miután szem-
mére veti neki a sajtószabadság
ellen benyújtott törvényjavaslatot,
egy ujjában kiadott rendeletével
foglalkozik, a melyet az összes bi-
róságok vezetői megkaptak s a mely
szerint az igazságügyminiszter meg-
hagyja, hogy ezentul a katonatisztek
és katonatisztviselőknek szóló bün-
ügyi idézésekből azt a kifejezést,
hogy „elővezettetés terhe mellett”
hagyják ki.

A cikk írója ebből kiindulva,
kemény hangon kikel az igazság-
ügyminiszter ellen, a ki a negyven-
nyolczas törvényeknek, — melyek
alkotóinak félszázados ünneplésében
a miniszter ur is diszruhában vett
részt, — egyik legkiemelkedőbb
pontját: a törvényelőtti egyenlőséget
ilyen nyilvánvalóan lábbal tiporja.

A cikkben a kir. ügyészség
hatóság elleni izgatást látott s a
lapot elkobozva, annak szerkesztői
ellen az eljárást megindította.

Ezt követte a „Budapesti Napló” 230-dik
számában az alábbi igen szép közlemény, mint
külön önálló cikk:

K. u. k. justitia.

Pancsován van egy nagyon tü-
zes kis ellenzéki újság, a „Vég-
vidék,” amely hetenkint háromszor
jelenik meg és minden számában
sok borsot tör a főispán s
a többi helyi hatalmak
orra alá. Ennek az újságnak
legutóbbi száma nagy szenzációval
szolgált a végvidéki város közön-
ségének. Az volt a szenzációja,
hogy lefoglalták a vezércikke miatt.
A szerkesztőség aztán második ki-
adást nyomtatott, amelynek első két
hasábját üresen hagyta s felül ezt
a jelentést közölte kompakt betűkkel:

Második kiadás.

Lapunk első kiadása a

„K. u. k. justitia”

című vezércikkünk miatt a pan-
csovai kir. ügyészség 5662/98. sz.
végzése folytán a rendőrkapitányság
által elkoboztatott.

Az elkobzás oka: állítólagos
királysértés és hatóság elleni izgatás.

Ezt a veszedelmes vezércikket
külön lenyomatban beküldték ne-
künk, elolvastuk, s arról győződünk
meg, hogy a „Végvidék” áldozata
lett a hatóság erőszakosságá-
n a k. vagy ostobaságának. A lefog-
lalt cikk ugyanis meglehetősen ke-
ményhangu, de teljesen jogosult
kritikája az igazságügyminiszter egy
rendeletének, s egyáltalán nem
lépi át azt a határt, ameddig
a sajtó a közhatóságok cseleke-
deteinek bírálatában elmehet.
Arról a rendeletről van benne szó,
amelyben az összes bíróságoknak
meghagyta az igazságügyminiszter,
hogy ezentul a katonatisztek és ka-
tonai tisztviselőknek szóló bünügyi
idévényekből azt a kifejezést, hogy
„elővezettetés terhe mellett,” —
hagyják ki.

A „Végvidék” ebben a rende-
letben a törvény előtt való egyenlő-
ségnek, s a bíróság tekintélyének
sérelmét látja és egyebek közt eze-
ket mondja róla:

Az idézett lap itt azután leközi a „K.
und k. justitia” két bekezdését, melyet azon-
ban mi kihagyni vagyunk kénytelenek, nehogy
újabb elkoboztatással tüntessenek ki
bennünket.

Majd így folytatja:

Ez a cikknek legpaprikásabb
része. A többi csak gunyos, de
egészen objektív bírálat. Látnivaló,
hogy ebben a legerősebb passzus-
ban sincs sem királysértés,
sem hatóság ellen való
izgatás, hanem ellenkező-
leg, a király nevében ítélő bíróság,
az állami hatóság tekintélyének ve-
delme. Meg vagyunk róla győződve,
hogy maga Erdély Sándor
igazságügyminiszter fog
legjobban megbotránkozni,
ha megtudja, hogyan védik
az ő közlegei a saját te-
kintélyüket. De ebből aztán
megtanulhatja az igazságügyminisz-
ter ur, milyen következményekkel
jár az a szerencsétlen kormánypo-
litika, amely a sajtószabadságot
megfosztotta érintetlen szentségétől,
megfosztotta biztosítékaitól és obs-
kurus királyi ügyészek és rendőr-
kapitányok prédájává tette. Láthatja
az igazságügyminiszter ur, hogy
nem volt üres rémlátás, mikor fel-
jajdultunk a sajtószabadság ellen
intézett merényleteire; és nem té-
vedtünk, mikor azt hirdettük, hogy
a magánbecsület védelme, a szoczia-
lista izgatások ellen való védekezés
mind csak ürügy arra, hogy meg-
lehesen rendszabályozni az állam-
hatalomnak nem tetsző szókimon-

dást. Nagyon örvendünk, hogy a pancsovai királyi ügyész ilyen ügyetlenül választotta meg az alkalmat egy mérges ellenzéki ujság vexálására. Így legalább eléggé kirívó az az ellentét, hogy az oláh, tót és egyéb hazaáruló lapok szabadon terjeszthetik mérges gombáikat, ellenben elkoboznak egy ellenzéki magyar lapot — és éppen akkor, mikor a bíróság tekintélye érdekében emel szót — amely ujság ott, a nemzetiségi végvidéken hazafiasszissziót teljesít azzal, hogy ellenzéki ugyan, de magyar.

Igen érdekes továbbá az „Egyetértés” 230-dik számában megjelent alábbi megemlékezés is:

Ez is sajtószabadság! Hogy Erdély Sándor miniszter sajtócenzurája mennyire megnyirbálta a sajtószabadságot, arról fényes tanubizonyosságot tesz a Pancsován megjelenő „Végvidék” cz. politikai lap sorsa. Ez az ujság „K. u. k. justitia” czímmel bírálat tárgyává tette az igazságügyminiszter egyik legutóbbi rendeletét, amelyben meghagyta a bíróságoknak, hogy a katonatisztek ne elővezetés terhe mellett idézzék meg. A cikk miatt a pancsovai rendőrkapitány az ot-tani ügyészség indítványára a lapot elkobozta. A lap ennek folytán második kiadást nyomtatott a cikk nélkül, a cikket azonban külön lenyomatban kuriozumként nekünk megküldötte. Soha ártatlanabb cikket nem olvastunk még. És ezért a cikkért királysértés miatt emel vádat az ügyészség. És a bíró a panasz felett: a pancsovai rendőrkapitány! Pokoliszatira. Ime, idejutottunk, a sajtócenzura jegyében.

A „Budapesti Hírlap” 230-lik számában foglalkozik az esettel s a következőket írja:

— **Elővezetés terhe mellett.** Az igazságügyminiszter a napokban oly

rendeletet küldött az első foku bíróságokhoz, a mely nagyon is fonák világításba helyezi a törvény előtti egyenlőség elvét, ha az valamikép vonatkozásba jut fegyveres erővel. Arról van szó, hogy az összes bíróságoknak meghagyta az igazságügyminiszter, hogy ezentul a katonatisztek és katonai tisztviselőknek szóló bűnügyi idézésekből azt a kifejezést, hogy „elővezetés terhe mellett”, — hagyják ki. Előre látható, hogy az országos függetlenségi párt ezt a miniszteri rendeletet is azok közé a gravamenek közé fogja sorolni, a melyekkel az őszi ülészek kezdetén meg fogja ostromolni a kormányt. Érdekes, hogy a Pancsován megjelenő „Végvidék” czimű lapot, a mely erről a rendeletről „K. und k. Justitia” czímen vezető cikket irt, a városi rendőrkapitányság elkobozta, hatóság elleni izgatás és királysértés czimén.

Végül a „Hazánk” 199-dik számában olvastuk az alábbiakat:

— **A sajtószabadság ellen.** A szocialista lapok ellen kezdték meg a cenzurát, most folytatja ez a kormányhatalom az ellenzéki vidéki lapok ellen ugyanezt az eljárást. Mint ugyanis Pancsováról írják, az ott Feymann Gyula és dr. Hódy Antal által szerkesztett „Végvidék” czimű politikai lap aug. 17-én megjelent számát az ügyészség lefoglalta. A kihagyott vezércikk helyén a szerkesztők a következőket közlik:

„Második kiadás Lapunk első kiadása a „K. und k. justitia” czimű vezércikkünk miatt a pancsovai kir. ügyészség 5662/98. sz. végzése folytán a rendőrkapitányság által elkoboztatott. Az elkobzás oka: állítólag királysértés és hatóság elleni izgatás.

A hozzánk is beküldött cikkben különben királysértést és izgatást egyáltalán nem voltunk képesek felfedezni, egyszerűen csak Erdély Sándor igazságügyminiszter

működését teszi az méltó bírálat tárgyává.

Mindezek után tisztelettel kérjük a pancsovai kir. ügyész és II. Protzmanu urakat: mikor lesz ismét egymáshoz szerencsénk?

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Rónay Jenő városunk főispánja kedden este érkezett ide és f. hó 25-én a közigazgatási bizottság ülésén elnökölni fog. — Lestyánszky János városi főkapitány több napi távollét után tegnap délebben érkezett vissza.

— **Magyar prédikáció.** Szombaton, Szt. István király napján fényes nagy mise tartott a róm. kath. templomban, melyen a hatóságok képviselőin kívül szokatlanul nagy számú közönség jelent meg. A nagy mise előtt dr. Csütörtök Arnold mondott egy ép oly hazafias, mint szép gondolatokban igen gazdag magyar nyelvű ünnepi beszédet a nagy király örök érdemeiről.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter kinevezte Klug Péter temesvári tanítót, ki ezelőtt két évvel a szomszéd Hertelendyfalván is működött, a budapesti siketnéma-intézet tanítójává. Szívvel örülünk ezen derék népnevelőnek a megérdemelt kitüntetéséhez.

— **Az új lövész-király.** A „Pancsovai Lövész Egylet” vasárnap délután fejezte be az évenként szokásos király-lövészetet. A győztes az idén Frischauf József hertelendyfalvi lakos, ármentesítő társulati tisztviselő lett. Talán nem követünk el királysértést, ha őszintén gratulálunk Frischauf Józsefnek a fényesen kivívott királyi méltóságához. — A verseny egyéb mozzanatairól — legmelyebb sajnálatunkra — azért nem emlékezhetünk meg, mert azokra vonatkozólag semmiféle tudósítást nem kaptunk a kérdéses egylettől annak dacára, hogy azt kértük is.

— **Fényes esküvő.** Tegnap fényes esküvő folyt le városunkban. Ekkor kötött ugyanis házasságot Zádor Endre temesvári tanító Martin Berta kisasszonnyal, Martin Imre felső keresk. és polg. isk. igazgató szép és kedves leányával. A szerencsés házasság a r. kath. templomban egyházilag is megáldott, Jakobovics Ágoston plébános, a család régi barátja és tisztelője által. Násznagyok voltak: Barbierik Titusz és Dózsa Imre tanárok.

— **Jellemző tények.** Homoliczról írják: A király születése napján községünk r. kath. és gör. kel. szerb templomaiban is tartottak ünnepélyes istentiszteleteket. Ez alkalommal

T Á R C Z A.

A bohém dicsérete.

Meg akarom dicsérni a kenyeres-pajtásaimat.

Ugyis annyira szídják, szapulják őket, hogyha mi nem dicsérjük egymást, más ugyan meg nem dicséri a bohémet, akit magyar fölfogás szerint lumpnak is szokás nevezni.

De mivel ebből a bohém-magasztalásból — ha csak egy pillanatra is — haszon, vagy előny háramolhatnék Bohémiára, ki kell térnem, a haszon elől, vagyis ki kell jelentenem, hogy ellensége vagyok a sablonos házasságoknak (nem a szerelemnek) és így nem pályázom senkinek a kezére, habár a szívére pályáznám is.

Amit be akarok bizonyítani, az az, hogy a bohém férfiak a legjobb és legmegbízhatóbb férfiak a férfiak között.

Elsősorban a bohém nem hozományvadász. Ha belébolondul egy színésznőbe: elveszi, mint ahogy elvenne egy oberammergaui pásztorleányt is, ha véletlenül az tetszenék meg neki.

A világ többi férjanyaga (kivéve részben a gazdagokat) mind hozományvadász.

Hozományvadász a katona, mert ovadék nélkül nem nőülhet. Parthievadász az ügyvéd, mert kölcsönpénzzel nyitja az irodáját és felesége révén egy biztosító intézet

vagy hengermalom klienturájába akar belejutni. Hozományvadász a kereskedő, mert tökére van szüksége, amelyet üzletébe fektessen. És ilyen a bankár, a vállalkozó és a hivatalnok, föltéve, ha nem tartozik a tiszteletreméltó kivételekhez.

A bohém nem hozományvadász.

Nem ismeri a bohém a pénz értékét, hát nem is töri magát utána. Azt tudja, hogy 15 krajczáért kap egy picoló kapuczinert, negyven forintért egy őszi felöltőt és hatvan forintért (részlet-letagadásra) egy téli-kabátot, de hogy a pénz micsoda voltaképen, hogy a pénz: szerelem, becsület, hit és remény; ezt nemcsak nem tudja, de nem is hiszi.

A bohém szerelme tehát föltétlenül tiszta szerelem. Olyan szerelem a bohémé, mint aminő Rómeo és Julia vérével fröcsesent szét a világba.

A bohém tehát nem árulja pénzért a szerelmét. Nem is kénytelen vele. Nem írja elő számára semmiféle törvényt, hogy ovadékokat tegyen ha házasodni akar; pénzt nem forgathat gyümölcsözőleg az „üzletében”, klienturát nem keres sem malomban, sem másutt.

Mit keres hát a bohém a házasságban? Egy igazán szerető, odaadó, telivér asszonyszívet, olyat, amely minden nap új, de mégis ugyanaz, olyat, amely a verőfényvel beléragyogjon a lelkébe, olyat, amely egy ölelésével eszméket ébresztszen a lelkében.

Ha ilyen ezerelemre talál a bohém, akkor otthonülő férj lesz belőle.

Igen, igen az a kávéházlakó, éjszakavirrasztó bagolylélek, ha megtalálja a maga valódi asszonykáját, akkor bucsut mond az éjszakázásnak, bucsut mond minden kicsapongó hajlamának és otthonülő férjje lesz.

Mert az az otthon, amit egy igazán szerető asszonyi szív tud teremteni, az ujság a bohém előtt.

Amíg más, nyomorban iskolázott, küzködő fiatalember a felesége hozományán, a mézeshetek után kezd belekóstolni a pezsgőmámorba (hiszen előbb nem tehetette), addig a bohém, aki befásult a pinczérkörnyezetbe, úgy lép imént rakott kis fészkebe, mint a szomjuzó vándor az oázisban a hűs forráshoz.

Ezért a bohém mézeshetei jóval tovább tartanak, mint akármilyen más férjé. Miért? Mert mindent, a mit az otthon körében talál, új és csodásan vonzó előtte. Ha a kis feleség fölvarrogatja a gombjait, szerelemittas verseket ír hálából; ha a kedvenc ételével várja haza, nem tud hová lenni örömeiben a figyelem miatt. Ha aztán baba-gügyögés tölti be a házat, úgy elálmódzik a mellett a kis bölcső mellett, hogy még a könnyei is alaperegnek az arcán.

A bohém asszonykája: szent. A más asszonykája: csak feleség.

Durva szót nem hall a bohém szentje, felesége, mert a bohém nem tud csak félig jó lenni a feleségéhez. Ha nem tudják egymást megérteni, képes ott hagyni az első összetűzésnél, de civodni nem fog a feleségével

történt, hogy míg a gör. kel. szerb templomban az egyik király himnusunkat énekelte a Chorus, addig a róm. kath. templomban még mindég a „Gott erhalte“ nemzetünkre oly kárbozatos emlékü zenéje mellett kellett a híveknek ájtatoskodniok. Vajjon mikor ébred már a homoliczi plébános ur. vagy az, akit illet, annak a tudatára, hogy Homolicz — Magyarországon van, ahol a „Gott erhalte“ — nak polgári hivatalos ünnepélyeken nincs semmi jussa?

— **Előzetes vizsgálat.** A helybeli izr. hitközség és Dr. Kelemen Adolf rabbinus közt felmerült és már szinte botrányt okozó vizsgálódás elbírálása tudvalevőleg a szegedi kerületi bíróság hatáskörébe tartozik. Ezen bíróság az előzetes vizsgálat megejtésével Dr. Varró Ignác nagy-kikindai ügyvédet és bírósági tagot bizta meg, ki is f. hó 25-én érkezik városunkba. A felek és számtalan tanu kihallgatása legalább két napot vesz igénybe.

— **Közigazgatási bizottság.** A városi közigazgatási bizottság augusztus hó 25-én d. u. 4 óraker tartja ülését Rónay Jenő főispán elnöke alatt.

— **Ministeri rendelet.** Sajátságos, hogy egy a törvényben mint számtalan szabályrendeletben bizonyos határidőhöz kötött munkálatokra vonatkozó határozatok betartását, általános ministeri körrendeletek útján kell az az illetékes hatóságok becses emlékeztetése idézni. Ilyen természetű a kereskedelmi ministernek a napokban megjelent azon rendelete, mely szerint az 1899—1900 évekre szerkesztendő közúti költségeloirányzat azonnal tárgyalandó a közigazgatási bizottságban és még oly időben terjesztendő a törvényhatósági közgyűlés elé, hogy a netán beérkező felelőzések kíséretében legkésőbb november hó végéig felterjeszhetőek legyenek.

— **Tűz a faraktáron.** Tegnap d. u. 2 óraker tűzjelzés riasztotta fel városunk nyugalmát. A Felső-Temes-sorou levő Germán néféle faraktáron játszó gyermekek vigyázatlansága folytán könnyen végetessé válható tűz támadt. Önkéntes tűzoltóink önfeláldozó fáradozásának valamint a kedvező széliránynak köszönhető, hogy nem az egész faraktár lett a lángok martalékává, hanem csak egy hosszú épületfával teli szin égett porrá. A kár így is tetemes. A raktár biztosítva volt. A helyőrség Jersaleim főhadnagy vezénylete alatt jelent meg a tűz színhelyén. Derék tűzoltóink közül különösen Köhler Márton tűnt ki önfeláldozó tevékenységével, ki az óriási hőségtől rosszul it lett, de később ismét csak a legveszélyesebb helyeken fogott az oltáshoz. Szerencse, hogy a délkeleti szél helyett nem éjszaknyugati fújt, mert különben nem lett volna emberi hatalom mely a többi óriási faraktárokat

soha, mert a bohém lélek olyan, mint a tükör: érzékeny, még a lehelet is elhomályosítja.

Az rágalom, hogy a bohém fáradt idegekkel pihenni tér a házasságba. Igen, a kávéház és a vendéglő elfásít valamit a bohém lelkéből, hanem ez a valami épen az, ami a más férjekben a mulatni-vágyás, az asszonytól való szabadulás sóvárgása, a bor szerelme, a tivornya. Mindentől a bohém már jóval a házassága előtt megundorodik és szerelmes lesz az otthon csöndjébe, a megvonulás békeségébe, a fészkebe, szóval: a feleségébe.

Az meg ma már éppen neveltséges, hogy az író toll (ha nem kontár kézben van) kisebb hatalom, kevésbé biztos kenyérkereső, mint a diploma.

Magyarországnak száz és száz olyan bohémje van már ma, akiknek egyike sem cseréli föl a tollát, az ecsetjét, a szinpad művészetét azokkal a két forintokkal, amelyekért az orvosnak sárban, zivatarban, éjjel-nappal le kell gyalogolnia valamelyik külváros legszélső utcájába.

Szóval ismerni kell Bohémiát, a bohémek szívét lelkét, gondolkozásmódját és meg kell becsülni a bohémeket érdemük szerint.

Különösen meg kell becsülniök az asszonyoknak, akik csak a bohémek karjaiban lehetnek elevenen szentekké, mert a többi férjek — nem is tartják őket a karjaikban.

Liptai Károly.

és az ezekkel közvetlenül érintkező városrészt megmenthette volna a pusztulástól.

— **Egyetlen pályázó.** A honvéd hadapród iskolában betöltendő városi alapítványi helyre egyedüli pályázó Weinmann Ferencz, kinek kérvényét a városi tanács már pártólólal el is intézte illetve a honvédelmi ministerhez felterjesztette.

— **Készül a Temespart.** A rakpart és a köburkolat jövőjében kételkedőkkel közöljük az örvendetes hírt, hogy az ezeknek alapul szolgáló köhányást augusztus 23-án délután, megkezdték. Lassan de biztosan haladnak.

— **Az ügyvédi kamarából.** A temesvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Messer Fülöp pancsovai ügyvéd önkéntes lemondása, Kórsós Péter pancsovai ügyvéd elhalálozása következtében az ügyvédek lajstromából kitöröltek. Messer Fülöp irodáját dr. Grosz Dezső pancsovai ügyvéd vette át, Kórsós Péter ügyvéd irodája részére dr. Kórsós Elemér alibunári ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **Hogy halad a torontáli vicinális?** Kedélyes vonat ez a t. h. é. v. A legsötétebb hangulatu embert is nevető gőresökre ingerli. Most a héten volt, — inják lapunknak — Antalfalván kissé hosszabban időzött a vonat. Az egész személyzet lecsücsült hűsölni. A vonatvezető egyszerre csak oda szól a gépésznek:

— No menjünk!

— Nem megyünk, — feleli a gépész.

— Hát már miért nem?

— Mert még csak 28, feleli ismét a gépész.

— Már 32, mondja vissza a vonatvezető.

— No, indulj.

— Nem én, előbb dudáljon, biztatja a vonatvezetőt a gépész.

— Nem dudálok, vágja vissza a vonatvezető, indulás!

— Nem indulás a, szól nyugodtan a gépész, előbb dudáljon kee, aztán indulás.

A vonatvezető nagy mérgesen hátra siet az utolsó vagonhoz, ott még egyszer rárivall a gépészre, hogy indulás, ez kedélyesen visszakiáltja: előbb dudálni, mire a vonatvezető nagy mérgesen belefúj a trombitájába, erre hirtelen felkel a gépész s e szavakkal:

— Alle Achtung! most már megyünk, megindítja vonatát.

KARCZOLAT.

Hölgy-vigécz.

— Egy látogatás. —

Korunkat sok ember a villany- és gőz-korának nevezi. Határozottan merjük állítani, hogy az 1898. év a bicikli és vigéczek kora.

Félek, hogy az elfogult történetírók ezt nem merik megírni, azért örökitem tehát meg én ezen örök igazságot fehér papíron fekete betűvel.

Mindent úgy kell venni, amint van és oly szempontból kell tekinteni, amint a lényegnek megfelel.

Például egy községi jegyző a tavaszi állatvizsgálatról a szolgabírójának így jelentett: „Marha szempontból tekintve községünk igen jól áll.“

Hogy azután mit szólott a szolgabíró úgy négy szemközt a nótárius urnak, azt nem tudom, de azt sem, hogy megértették-e egymást?

Hogy a gőz hatalmának mennyire nem hisznek az emberek, ime egy példa:

▲ mult napokban egy közevárosi diáknak egy kis szomszédos forgalmi utazást akarván megesközölni, kiment a vasúthoz megváltani a jegyet, amelyet azután, hogy ország-világ lássa, hogy egy utassal van dolga, nagy hetykén a kalap szalagja mellé tűzött.

Miután pedig az indulóház éttermében a sör 11 kr, egy szomszédos korcsmában pedig csak 8, a diáknak ur átkozogott oda és elkezdett sűrözgetni.

Az ő vonata 11 óraker volt indulandó. Egy negyed tizenkettőkor a vendéglős kérde tőle, hogy melyik vonattal akar elutazni?

— A tizenegy óraival, — feleli nagy határozottan.

— Hisz az már elment, — mondja a vendéglős.

— Hohó, nem lehet, — mondja ő, itt a jegy! és büszkén veregette mutatóujjával a kalapján levő biletát.

Csak mikor meggyőződött, hogy a vonat csakugyan itt hagyta, akkor nem ment sehogysem a fejébe, hogy hogy is merete ezt a gőzös megcsелеkedni egy városi urral.

Ez az ur elhiszi, hogy a gőz korszakát éljük.

Egy másik szomszéd városban azonban a bicikli mellett bizonyítanak mert állítólag az ő vonalukon azokat a táblákat, hogy „Vigyázz, ha jön a vonat“ leszedték és helyette a mozdonyvezetőnek szólót szegezték fel, amelyeken van írva: „Vigyázz vasut, ha jön a bicikli!“

Ma minden bicikli. A fiskális biciklin adja be a keresetet, a bíró biciklin hoz ítéletet, az irattárnok biciklin adja ki az iratokat a végrehajtónak, a végrehajtó biciklin tüzi ki az árverést és az alperes biciklin vágódik plüre.

Az orvost biciklin hívják a beteghez, a receptet biciklin viszik a patikába, a patikás biciklin viszi haza a gyógyszerert, s a beteg biciklin veszi be, a lelke biciklin megy a mennyországba vagy pokolba és a halott biciklin megy ki a temetőbe.

Természetesen a hölgyek is sietnek biciklizni.

Eddig a vigéczek kara ment volt a női beavatkozástól és uram-fia tegnap megjelent az első hölgy vigécz.

Különös egy helyzetbe jut az ember a hölgyvigéczszel szemben.

A férfi-vigéczet már egyszerűen kikergettük és ő ezt nem is veszi már zokon.

De a hölgy-vigécz az már más, én a következőképpen jártam el vele.

Igy üdvözöltem:

— Még nem tudom bájos idegen, hogy Angyalnak vagy Nagysádnak szólítsam-e?

— Én Singer és Wolfner vagyok.

— Ah! hogy énekes, azt elhiszem, de hogy farkas is legyen, azt merem tagadni.

— Nagyon szép áruim vannak!

— Azt sejtem!

— Károlyi biblia...

— Tehát kegyed a bibliás kisasszony?

Parancsoljon helyet foglalni! Zsuzska hozzon két fagyalot és 10 süteményt.

— Ön nagyon előékeny.

— Hölgyekkel szemben velem született betegség.

— Részletfizetésre is lehet.

— Látja nagyság, ez pompás idea, mindenütt van már részletfizetés, csak e téren hiányzott még, kegyed tehát uttörő munkát végez.

— Önnek kell az uttörőnek lenni, mint hirlapírónak és a munkámban segítségemre lenni.

— Kérem ezer örömmel, tegye le a felöltőjét és érezze magát otthonosan, szemében látom égni az égi lángot, forró ajkának egy érintése kicsal belőlem két részletet.

— Menjen maga toladó, én védetlen nő vagyok, vegyen Aranyt, Mikszáthot vagy Jókait, de nekem itt ne kurizáljon.

— Tehát kegyed könyvben utazik, ez elszomorít, de legyen szerencsém holnap és akkor megcsinaljuk a kötést.

— Jó kérem, hat óraker itt leszek.

Most ezer kétség közt írom e sorokat, hogy vajjon Singer és Wolfner megjelenik-e nálam a mondott időben.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Molnár József szerkesztő és elemi isk. tanító ur a „Pancsovai Ujság“ 34-ik számában Szabadkai Ignác sztaresovai körjegyző urnak egy nyilatkozatát közli, szives figyelmébe ajánlván azt mindazoknak, a kik a „Végvidék“ augusztus hó 17-diki 35-ik számában Molnár József urra vonatkozóan megjelent nyilatkozatom olvasták.

E nyilatkozatban azt nyilváníja ki Szabadkai ur, hogy neki Molnár ur soha nem mondotta, mintha én Molnár ur előtt Szabadkai

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

4.

urat „Schwindler és gazembernek“ neveztem volna.

Igy állván a helyzet, én ezen ügyvel tovább nem foglalkozom, nehégy magam is hazugságba keveredjem.

Pancsován, 1898. augusztus hó 23-án.

Raisz István.

Szerkesztői üzenetek.

A „Torontál“-nak. Mindég szívesen vesszük, ha kollegáink átveszik valamely közleményünket, habár javításokkal is. Azonban szabadjon arra kérni őket, hogy ez esetben az értelemre vigyázzni sziveskedjenek, legalább akkor, ha forrásként a „Végvidék“-et megjelölik.

Kritikusnak. Helyben. Készséggel helyreigazítjuk a „Végvidék“ 35. számának elköszött vezércikkében foglalt ezen kitélt: „czibil-bagázs“, a következő helyesebbre: „czibil-pakázs“.

K. P. Nagy-Károly. M—y ur azért nem válsolt még mindeddig kedves tárczájára, mert egy hónap óta bucsuzik Pancsovától s ennek következtében sem dolgozni nem akar, sem a dolgozásra rábeszélni nem lehet. Nem lehet nevezetesen azért, mivel csak éjjel volna található, amikor pedig szerkesztőségünk többi szolid tagjai szerény hajlékukban tartozkodnak.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

14457. szám.

tkvi 1898.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Braun Mór n.-becskereki lakos javára 50 frt tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 30-ik napjától járó 6% kamata 50 frt 58 kr. eddigi, 10 frt 35 kr. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §. értelmében **Koics Acza** jarkováci lakos ellen a jarkováci községben fekvő és a 338. számú tjkvben foglalt 1 dülő 2 hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 197 frt, 2 dülő 2 hrsz. 2 hold II. oszt. szántóra 394 frt, 3 dülő 2 hrsz. 800□-öl II. oszt. szántóra 76 frt, 3 dülő 2 hrsz. 3 hold III. oszt. szántóra 323 frt, 1 dülő 2 hrsz. 1⁴⁰⁰ hold I. oszt. kaszálóra 192 frt, 48 dülő hrsz. 400□-öl gyümölcsös-kertre 56 frt, 271. ö. i. számú ház és 800 □-öl kerthelyre 280 frt becsárban az árverést elrendeli és azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác község-házában 1898. évi szeptember hó 24. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 19 frt 70 kr., 39 frt 90 kr., 7 frt 60 kr., 32 frt 30 kr., 19 frt 20 kr. 5 frt 60 és 28 frtot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován kir. tszék tkvi oszt. 1898. évi június hó 11-ik napján.

Tóth,
kir. trszéki albiró.

15090 sz.

tkvi 1898.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a kisbirtokosok földhitelintézete javára 44 frt 50 kr. tőke, 4 frt 58 kr. eddigi 6 frt jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144 §-a alapján és 146 §-a értelmében **Csorba Miso** antalfalvi lakos ellen az Antalfalva községben fekvő és az 1091. számú tjkvben foglalt, 1. dülő 139 hrsz. 1⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 231 frt 10 kr. 2. dülő 139 hrsz. 1⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántóra 231 frt 10 kr. 3. dülő 139 hrsz. 2 hold II. oszt. szántóra 276 frt 10 kr. 135 hrsz. 2 hold I. oszt. kaszálóra 347 frt 60 kr. becsár-

ban az árverést elrendeli és azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Antalfalva község-házában 1898. évi szeptember hó 1 napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban mint az Antalfalva községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 23 frt 11 kr., 23 frt 11 kr., 27 frt 61 kr. és 34 frt 76 kr. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete bánatpénz nélkül is árverezhet.

Pancsova, 1898. évi július 16. napján.

A kir. törv. tkvi oszt.

Jankó, kir. tör. albiró.

17158. sz.

1898. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telek-
kövyi hatóság az előterjesztett kérelem és a pancsovai kir. törvényszéknek özv. Katona Ju-

dit felperesnek **Katona Erzsébet** st. alpe-
resek elleni perében hozott 7319/98. p. sz.
itélete alapján tulajdon közösség megszünté-
tése céljából a Torontálvásárhely községben
fekvő és a 20/9. sz. tjkvben foglalt 1. 52 ö.
i. sz. ház 400 □-öl ház helyre 112 frt. 2. 96.
hrsz. I. dülő 2/134 hold I. o. szántóra 266
frt. 3. 59. hrsz. II. dülő 2 h. II. o. szántóra
228 frt becsárban az árverést elrendeli azt
valamint a megállapított feltételeket ezennel
közhírré teszi.

A nyilvános árverés T.-Vásárhely község
házában 1898. évi szeptember hó 12-én d. e.
9 órákor fog megtartatni a következő egy a
tkvi hivatalban mint T.-Vásárhely községben
kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 11 frt 20 kr., 26 frt 60 kr., 22 frt 80 krt. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi aug. 18-án.

A kir. törv. tkvi oszt.

Medzihradzky, kir. trszéki bíró.

Uj!

Uj!

Uj!

„Trombita-szájharmonika.“

(Nagyszerű találmány.) Az elmésen szerkesztett s alkalmazott trombitakürtő által a hang meglepő, rendkívül erős és „nagyon hatásos“!!! Mindent nagyban felülmul!!! Minden harmonikajátszó ezen újdonság által **valójában** el van ragadtatva. Kettős szólamu, extra ff. hangok.

A legnagyobb haladást azonban az **uj iskola** képezi, a melynek segítségével mindenki ezen felséges hangszerezen **igazán** rögtön játszani tud (szép dalokat, táncdarabokat.) Ára iskolával együtt **csak 2-80 frt** a pénz előleges beküldése mellett vagy utávételem **postadíjmentesen.**

MAX RIEHL, hangszergyári kivitele, Graslitz (Csehország)

leghiresebb gyárváros hangszerekben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszor ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható. Fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagadtásnál és meghűléséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. - **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

„OO: UMBIA“ legjobb sorvezetőgépek, szekeresgépek, rézgépek, kukoricza-mozdonyok, darabok, darabok, ólommalok.

Locomotiv és gőzcsepplőgép-készletek sorvezetőgépek, rézgépek, kukoricza-mozdonyok, darabok, darabok, ólommalok, szénnyújtók.

2 és 3 vagány gépek gazdasági gépek

Clayton & Shuttleworth
 meőgazdasági gépgyártások © Budapest Váci-körút 63. sz.
 által a legújutányosabb árak mellett ajánlatnak.